

Muutualis 7. 3. 1974. a.

Ammas Herman!

Suur "tere" Sinule, palju head sulle mul, sulle juba vordi vanameeslase aastal - ja jõudu ning teist!

Mõtteis alad ju niinult õige niite kirja saanud. Olen sulle ebaraisakalt laua vaikinud. Tahjaks on enamik kirjavahetusest nõnda jäänud lastele, et häbigi on. Tegemist (just tegemist, mitte tööd) on palju ja väsinus mu südames suureneb ka iga aastaga. Vähet mõtlen "koh tikm, tikm, näis laua sa niivisi võtta ja valet: õige tõlm!"

(Kas ei ole Taumasaarel, kas inegi mitte "Tõs ja õiguse" selline jutt rida-riidale kohta?). Lehtust saan Jumalalt apostel Pauluse laudu. Ka temal oli "okas lihas" - ja muutis sai temast hea taimepõue. Jo siis minulegi on ülesanne antud ja küllap on mulgi vaja seda okast, muudu ehk väiksem ja loobum loodest, nagu vanasti üteldi.

Suur, ja südamelik tänu sulle kõikide saadetiste eest, kas kirjad või ajalehed; muudugi kõikide heade soovide eest - suur aitäh! Lühagi kirjused kas oleksin nõus maataandis eest leitud summut vastu võtma, ei mäleta palju see oli. Ei Herman, kindlasti mitte.

Täna kirjutame eest, aga ma ei suudaks seda kuidagi teha. Kui aga fondi inimesed end paremini tunnevad kui kuidagi midagi sooviksin, siis oleksin väga tänuväärne kas Hainu kuuks "Õigetele sõnasaamatuse" eest ehk ühe Eesti-Roosi sõnasaamatuse eest - kuult on seotud väiksemate kuludega. Lühid, palun ainult siis, kui see saabjaile tõesti rõõnu teeb, mõtlen kui veeld oma-õnne selle jäule kuidagi "lahedam" on. Vajalik see aga ei ole. Lüh ei ole midagi muud vaja, kui seda, et too kaant

levinuks ja see, et ta ilmus si väga hea. Temast ei veel suun-
dus. Täat on ilus, halju tüll, et meie siin ei saanud omandada
teda halinjoil. See on elund asi - ja mis allent enam antada.

Leen Suur aasta tagasi kirjutatud kirja. Täiend Helmingis ja ka
kol. E. Kuusla matustel. See rõis tõesti alla elamustele. Selgus, et
teil seal Rootsis tüll hea, et võite üsna kiiresti Soomes läbi, see on juba
elamus isegi, niimä arvates. Kõrg. Kaupo Kare saadab muulle kooli
edasi ja muul on nii südamest halju, et ma Soome heelt nii vähe
mõistan. Pole aega uurida ja tühjida. Nõnda jäin paljust heit-
ilma. Samuti saatsin siis isome kirjandust lugeda. Kuusla etend-
test keegi arvamine Helmingis? Arvasid, et ehk saate selle arvada. Ku-
dan, et see on raskem kui arvata, sest Soome on täiesti sõnakummit-
suna ja naabrile. Kõik, milline napp asi juhtus lastele Zentis,
kui lapsed soomlaste iseseisvuspäeva puhul lilledega teinud! Isese-
matu! Üldine vähe praeguse aja juures on see, et sünnist tüll
peinlapi maailma, aga mehi üht ei kerra! Oskelohene, au-
mus, julgus, õiguse arv seisime, enesekohendus - need jäid meist
II maailmasõjaga maha, need lahinguväljadel kaks korda
kui väinut summa. Ega sellist rääkimistki, nagu ma siin kirja
panen, enam ei taheta. Sest ka unku ja Loogiat salatakse. - Jah, see
on aga vist nõnda kirjas, et see kõik nii peab mõnema. Soomlaste
hoidis suuri nende kõrge moraalse tase, nüüd tundub ühtegi
suurustlemist ja ülejõu-elamist, mis veel vist juba kava, isese-
muse ajal loksas. Näitaks toon Sule ühe kõrge negatiivsema raa-
matu, mis ma eesti keeles lugend olen (välja arvatud päris
ligadi - loyadi raamatud nagu H. Jakobsonil kodumaaelgi (Rus).
Oskar Kironi mälestused. Rada atreides? Ku Sul juhtumist elund
reda lugeda? Et ka Hakkab! Et sellist ühte lehte ei kirjutataks!
Mis pildi plane saama meie, iseseisvuse algne noored? Nüüd tagant
järele on seda hirmus lugeda. Ja violline pildi saavad praegused noored?

Näed, ta ei en veel uhkegi selle "saarutuse" üle. Peale lõige joonise, seateuue (audet, aga ei see ei), kaewas mind veel see riis kudas ta ar-
vab oma naine ilu ja elu kohta. Et seama "Hudus suurema jodi." Selline
maailmarcade riis ei meik "jultirats" ringkondades. Kõistau, mis mõi
mii lühikest aega vabad võistat olla. Ja ta praegu maksab see radus:
igaüks on ne vastutav vabaduse eest! Iga ühikisil ja terve rahvas.
Vabaks saamine ja vabaks elamine eeldab kõrget hant, ei mitte raba-
list, vaid raskest. Siin on launud paar väga head raamatuid, au-
tooris on üks evangelist Hal Lindsey ja pealkirjal on "The Late Great
Planet Earth" ja "Satan is Here and Hell on Planet Earth". Saadabim
Sulle, et viimane, väga meeldiv. Ma aga ei tea, kas Sulle teib eht mõne
keele lugemine radus ja kas Sul on aega. Seda peab lugema väga kiirelt
väga selge jolt Saatanat võistat praegusel ajal. Ta võim on suur ja ta
petab ära ka tõrseid ja unlikke. See on küll aia.

Armas Herman, mind on üks jutt veel - ja see võib Sulle küll meele-
paha valustada, ei aga pahameelt. Ma ei tule Sind kiusama ega ha-
rama, aga see lugu läks lahjaks üle maailma. Veebruaris ei meil siin
shartride-gardide kevad, osdu ja riis tuli meik launda kaisidus, mindel(!)
Edgar V. Saks. Kui palju Sa teda tunned, ma ei tea. On selline gaistlik
õblde, "kultipaljas", aga ta orkat munda üle keemutada, naga terve too
n.n. Oslo või kindi valitus. Tema rätis Laili riis käsi, et mis on
Herman Rajamaa laugenud röödurette kodumaa amatajatega. Ta küla
New Yorgi eeti lehes sellist pikemalt sõna rätta. Siis, on meile helista-
nud lasterannad. Viimane üks kolme lapse ema, kes kuvaras
sestujinde laugenine üle! Eestujind olivat rätte, ja needki, kes siid
laugerad ära. Mind on väga valus Herman, ma ei munda riis ki
Siin eest rohtem välja astuda kui vaid sedavõrd, et ma ei usu
iialgi Siin meikunumbert. Kas ta see pole Saatanat pettemäng?
üks iihelordue riisist kõrvaleminek, millel on xda raskeim tagajärg,
meida kõrgemal keegi eiisab. Kui meile väljalõrsherd saadeti iga-
muguste vaidluste jle. üle - mis kuvarasime ta riisomad väga.

Siin amsaamise jäule ei sohi Sina ilalgi seliste ettepanekutega tulla. Rah-
vas langeb mis täiesti eadale. kõrge. lubamine. Laidan, et üldiselt kiiputakse
naustama, et ei tegeleta mitte bestiga, vaid Nõukogude Liiduga. Olgu
see küll valus, ometsi on see nii. ^{ja napp} Opperaamatuseid muudatuid kiiputaks ja
kiiputada meelgi õpetajad, arpi aga kiiputakse ajama kasti keem-
list ja niingis ^{lõpetus: pole egiht teadlood.} oma isamaa vaimus, et igal maal pole
entlaid samaväärseid me. Human, kellele palju on antud, sellelt
ka palju nõutakse - ni ka Sinega! Siin eeskujin võib üles ehitada,
võib neid aidata, ja seda ka tegi seni. Loodan, et Sa saad meie
hoiud kes Siin väga austanud on, midamevabalt ann. Rahvale ei sohi
mit kuuaga oma midamevabalt ja nõrkust näidata, nemad lisasid selle
tuhad list - ja larin reent. Nõukogu de Liit teeb kõrge tähtsusega
ja niikuudalt. Siis meie nii me antult talle nille joostume? Kas võib
ükski entlane võita, et tema Tallinna - reis (see pole ja kodumaa kultuur).
tema jäuleandlikkus ühtselt niiles - võiks enam korda saata kui
palve Jumalale. Oleme meie vägevamad? hee allume egoistid, sest
meie tahame kogu ruttu näha raba eesti rahvast. Oh taevad, see niin
tundub noorusena. Ta ei taha olla muudkui omapoolete mõtete
ja tähepidamiste algitus. Ja seda allupäevast, et ma tahaksin lu eest
rida, aga seelord ma ei saa. Kuid, armastus jäät Human, rumu-
selt imimele - ja niime palred Siin eest. Palred, et Sa ikka ja alati
kummataks seda et "kui Jumal kellegi kuskile niimapaist kaks kolale
paule, niis ka temalt ka enlist tundust ja ohimulelt rõuab". Pia
himi sellest mis nimule niis kummatast kõrre jäs - Siin laun. Ole
ustav sunnau. Kodumaa entlaid, kelle vaim launab ja teie on, tea-
rad ja meistavad, et meil pole teid nende juurde. Siin saame kätalakk.
teha, kuid enim jõuab niis kaeva ja maadma Looja. Siis meie kõik
eudid vahaduse väiditiks kavatame, niis. Tulib vahadus, olgu maadma
dus palju valitejaval tahes. - Tuleb on ettevalmistusel kooli 25-nda aast-
päeva pühitsemine, mis toimub 6. 4. s.a. Väidendit ei tule, sest pra-
gune kool pole näitlajatega vaustatud. On meid kiivitavard ettehaudid
ja viistlari erinevusi me. Tööd on palju, selle puudust pole. Lue kohustusma
tulib tal õpetajat (kintu) asendada kui õp. Kaudropp ne ära on. Niidumud
pühapäeval olgi (noorte jumalateenistus la), mille pides koolmeister k.v.
Rudku Jumal jõudu tegijatele! - Arvan, et sellest korras on Siin pole ja
nsaldab ehk veldi vähem-rõõmsat! Ara oli kuni, ma loodan, et sulle haiget ei
festuud. Alidkud.